

3A

5A

Ut och räkna med stavar

LÖSA RUTINUPPGIFTER – UTTRYCKSFORMER – TAL

Avsikt och matematikinnehåll

Aktiviteten genomförs utomhus. I huvudsak handlar den om uppdelning av talen 1–10. Det är sedan enkelt att utöka med innehåll som behandlar samtliga räknesätt, hälften–dubbelt och skutträkning. Här används olika uttrycksformer när eleverna både arbetar praktiskt med material, gör egna anteckningar och redovisar med matematiskt symbolspråk.

Förkunskaper

Grundläggande talbegrepp.

Material

1 meter långa stavar (t ex rundstav, fyrkantstav eller bambukäppar), papper och penna. Antal stavar beror dels på aktivitet, dels på antal elever som samtidigt jobbar med stavarna.

Beskrivning

Eleverna får undersöka och anteckna utomhus för att sedan arbeta vidare i klassrummet och dokumentera med ett matematiskt symbolspråk, exempelvis

$$5 = 2 + 3$$

$$9 - 5 = 4$$

Talkombinationer – addition

På hur många olika sätt kan vi få fem stavar?

Eleverna får arbeta i par. De har tillgång till en hög stavar. Målet är att de tillsammans ska samla ett visst antal stavar som de har bestämt. En elev hämtar valfritt antal stavar. Den andre hämtar det som fattas upp till måltalet. Eleverna antecknar i en tabell.

Mål	Olle	Kajsa
5	2	3
5	4	1

Introduktion

Låt eleverna läsa igenom elevsidan och ställa frågor på sådant de tycker är oklart. Förstår alla hur de ska anteckna i tabellen?

Uppföljning

Diskutera frågan: Kan ni hämta andra antal stavar och ändå få samma måltal? Om ja, hur?

Variation

Dela ut olika antal stavar till varje elev, från 1 till 9, och låt dem försöka hitta sin tiokamrat.

Utveckling

Det är naturligtvis möjligt att använda stavarna på många andra sätt. Här följer några exempel som har direkt koppling till taluppfattning, de fyra räknesätten etc.

Talkombinationer – subtraktion

Eleverna får ett bestämt antal stavar, t ex nio stycken.

Målet är att det ska finnas fyra stavar kvar. Hur många ska bort?

Målet är att det ska finnas två stavar kvar. Hur många ska bort?

Låt eleverna rita upp en tabell som i den inledande aktiviteten.

Antal stavar	Kajsa, Olle	Mål
9	5	4
9	7	2

Hälften – dubbelt

En elev tar ett antal stavar. Den andra ska ta dubbelt så många. Eleverna turas om att ta först.

Mål	Olle	Kajsa
dubbelt	4	8
dubbelt	6	3

Hälften – dubbelt

En elev tar ett antal stavar. Den andra ska ta hälften så många. Eleverna turas om att ta först.

Multiplikation

Hämta tre stavar två gånger. Hur många stavar har ni nu?

Multiplikationstabellen

Lägg stavarna i grupper, t ex tre i varje, och låt eleverna hoppa över dem samtidigt som de säger 3, 6, 9 etc.

Multiplikationstabellen

Lägg upp ett lämpligt antal stavar med jämna mellanrum. Detta fungerar som en övergång till en tallinje. Varje stav symboliserar ett tal, t ex från 1 till 50. Låt eleverna göra tvåskutt, treskutt etc. Om det är svårt att göra hoppen på riktigt, kan skutten göras med t ex en stav som man håller i handen.

Division

- Lägg ut 12 stavar. På hur många olika sätt kan ni dela upp dem i högar så att det blir lika många i varje hög?
- Lägg ut 20 stavar. Hur många buntar med fem stavar i varje kan ni göra?

Ut och räkna med stavar

Arbeta i par

Material

Stavar, papper och penna

Gör så här

- Fyll i era namn och bestäm tillsammans ett måltal, högst 10.
- En av er hämtar några stavar. Räkna hur många det är och skriv in i tabellen.
- Nu ska den andre hämta så många stavar som behövs för att det tillsammans ska bli samma antal som måltalet.
- Lägg tillbaka stavarna.
- Kan ni hämta andra antal stavar och ändå få samma måltal? Om ja, hur?
- Upprepa med andra måltal.

Måltal	Namn:	Namn:

